

труднощі у встановленні міжособистісних контактів у сімейних відносинах, менш адаптивні копінг-стратегії, високі рівні самооцінки і домагань, адиктивні вияви [1].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Балабанова Л. М. Особистість суб'єкта правоохоронної діяльності в аспекті динамічних перетворень у системі Міністерства внутрішніх справ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/chapter/8/59/2136>. – Назва з екрана.

2. Волков А. А. Личностные трансформации сотрудников милиции общественной безопасности на разных уровнях профессиональной самореализации [Электронный ресурс]: автореф. дис. ... д-ра психол. наук : 19.00.06 / Волков А. А. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/lichnostnye-transformatsii-sotrudnikov-militsii-obshchestvennoi-bezopasnosti-na-raznykh-urov>. – Загл. с екрана.

3. Медведєв В. С. Психологічні аспекти діяльності органів внутрішніх справ України при забезпеченні прав громадян [Електронний ресурс] / В. С. Медведєв. – Режим доступу: http://www.nai.au.kiev.ua/tslc/pages/biblio/visnik/n2000_2/medvedev.htm. – Назва з екрана.

Лісун Світлана Леонідівна,
здобувач кафедри юридичної
психології Національної академії
внутрішніх справ

ДОВІРА ЯК ОСНОВОПОЛОЖНИЙ ПРИНЦИП ВЗАЄМОДІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З НАСЕЛЕННЯМ

Проблема взаємодії поліції з населенням в Україні останніми роками привертає особливу суспільну увагу. Сучасна концепція розвитку Національної поліції України передбачає формування партнерських, довірливих відносин між поліцією та громадянами, налагодження комунікації та діалогу між ними.

Феномен довіри є об'єктом міждисциплінарного дослідження. За філософською традицією довіру розглядають як поняття, яке виражає ставлення однієї особи до іншої та

впливає з переконаності в її добропорядності, вірності, відповідальності, чесності, правдивості [1, с. 23].

У соціології феномен довіри трактують, переважно, як довіру до соціальних інститутів. Зокрема, у працях М. Вебера, Ю. Веселова, Т. Заславської, Є. Капусткіна, Т. Парсонса, А. Селігмена, П. Сорокін, Дж. Хоманс, Т. Ямагіші та інших ідеться про довіру як соціальний стан певних груп, соціальних інститутів чи культур.

Довіру вивчають також в аспекті правовідносин. Зокрема, О. Кокотов розглядає довіру як один з елементів конституційного устрою суспільства й держави (конституціоналізму) [2].

Вітчизняні та зарубіжні психологи тлумачать довіру як умову існування будь-якого іншого явища: це довіра до світу (Т. Говір, Е. Еріксон), довіра до іншого (К. Абульханова-Славська, М. Доїче, І. Кон, А. Кронік, В. Куликов, К. Роджерс, Дж. Роттер) і довіра до себе (Н. Астаніна, А. Бандура, Д. Бразерс, А. Менегеті, Ф. Перлз). Об'єктом наукових досліджень є і міжособистісна довіра (С. Ворожбит, А. Купрейченко, В. Москаленко, М. Обозов, В. Сафонов, М. Ткач та ін.).

Міністр внутрішніх справ України А. Аваков заявив, що в нашій державі значно зріс рівень довіри населення до поліції. Міністр наголошує, що це загальнодержавне явище. «Не реформи й розмови про них потрібні громадянам і нам, а результат. І суспільство бачить якісні зміни в роботі правоохоронних органів, а відтак – рівень довіри зростає», – підсумував А. Аваков. За його словами, з усіх державних інституцій найвищу довіру населення мають Національна поліція, Національна гвардія, Збройні сили і прикордонники. Вища довіра тільки до церкви і добровольчих загонів. У першій п'ятірці – підрозділи МВС. «Зараз рівень довіри до поліції 42 % – це колосальна цифра. І близько 43 % – недовіри. Тобто баланс довіри-недовіри до Національної поліції становить 1 %. А це гігантський приріст за останній час. Патрульна поліція, як частина Нацполіції, – ще краще: близько +3 %», – зазначив Міністр [3].

Таким чином, колосальний кредит довіри, який ще має нова поліція, потрібно рятувати й використовувати для

подальших реформ. Нам потрібна поліція, де поліцейський є відповідальним, а поліція всередині себе (а в ідеалі – всередині кожного поліцейського) містить механізм, що утримує від порушення закону, який не потрібен зовнішній контроль прокуратури, яка спроможна сама змусити себе діяти виключно за законом. Однак це мають бути конкретні дії, передусім, з боку законодавчої влади України.

Актуальність зазначеної проблеми зумовлена тим, що довіра є однією із фундаментальних засад партнерства, налагодження якого сприятиме, з одного боку, підвищенню ефективності виконання працівниками поліції своїх обов'язків з охорони громадського порядку, а з другого – відчуттю захищеності громадян.

Довіра є тим наріжним каменем реформування системи МВС України, а також трансформації суспільного устрою без якого неможливе створення нового, принципово відмінного від радянських стандартів інституту забезпечення внутрішньої безпеки держави, а отже, й безпеки громадянина та громадського порядку.

Завдання Національної поліції України полягає у виконанні встановлених законом обов'язків, здійсненні своєї діяльності на підставі дотримання прав і свобод людини та громадянина, а завдання суспільства – дотримуватися законів України і з повагою ставитися до поліції як до вартового закону. Національна поліція України має переконати громадян, що суспільство повинне взаємодіяти з правоохоронними органами. Держава знаходиться на рубежі, за яким дві автономні системи – суспільство і поліція – мають стати двома частинами одного цілого, де населення вбачає у працівниках поліції насамперед захисників і союзників.

Основною передумовою партнерства між поліцією та суспільством є нагальна потреба підвищення рівня залученості останнього до процесу забезпечення безпеки та громадського порядку, оскільки це завдання не може виконати лише поліція. Згідно з положенням п. 1. ст.11 Закону України «Про Національну поліцію», «діяльність поліції здійснюється в тісній співпраці та взаємодії з населенням, територіальними громадами та громадськими об'єднаннями на засадах партнерства і спрямована на задоволення їхніх потреб» [4].

Для досягнення таких партнерських відносин поліції необхідно: зміцнювати свою легітимність засобами поліцейської діяльності шляхом узгоджених дій і поліпшення якості послуг, які надають суспільству. Поліція повинна: бути впізнаваною і доступною для населення; знати населення на підвідомчій території і бути відомою йому; відгукуватися на потреби, прислухатися до проблем громадян; залучати й мобілізувати населення; звітувати про свої дії та досягнуті результати перед населенням.

Довіру потрібно й можливо завойовувати. Її формування вимагає тривалої та позитивної історії співпраці і згоди між Національною поліцією України й громадою. Для цього мають бути задіяні етичні важелі, засоби масової інформації, що сприятимуть формуванню позитивної думки про роботу поліції, забезпеченню громадської та особистої безпеки громадян, попередженню правопорушень, розкриттю і розслідуванню злочинів тощо.

Зміцнення рівня довіри до Національної поліції України – актуальна проблема сьогодення. Можливо, з часом це буде справді зразковий правоохоронний орган, у якому всі без винятку працівники неухильно дотримуватимуться положень Конституції та законів України, професійно виконуватимуть свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів на підставі принципу верховенства права, а головне – поважатимуть і не порушуватимуть прав та свобод громадян, життя, здоров'я та безпека яких визнані найвищою соціальною цінністю в державі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Яхонтова Е. С. Доверие как базовая ценность компании и инструмент управления персоналом / Е. С. Яхонтова // Современное управление. – 2003. – № 11. – С. 19–30.
2. Кокотов А. Н. Доверие. Недоверие. Право / А. Н. Кокотов. – М. : Юрист, 2004. – 192 с.
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/news/2017/05/27/7145189/>. – Назва з екрана.
4. Про Національну поліцію України [Електронний ресурс] : Закон України від 2 лип. 2015 р. № 580-VIII. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/-show/580-19/page>. – Назва з екрана.